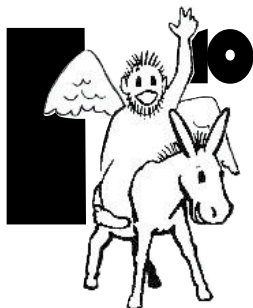

rychlý posezení

2017-XVIII. ročník

Milý čtenáři, milá čtenářko,

*„.... Nyní tedy, hle, přinesl jsem prvotiny z plodů role, kterou jsi mi dal, Hospodine.“
A postavíš koš před Hospodina, svého Boha, a pokloníš se před Hospodinem, svým Bohem. Budeš se radovat ze všeho dobrého, co dal Hospodin, tvůj Bůh, tobě a tvému domu, ty, i lévijec i bezdomovec, který bude mezi vámi.“*

(5. Mojžišova 26, 10-11.)

Milí bratři, milé sestry,

tato slova jsou součástí textu, který referuje o staroizraelské slavnosti, která nám připomíná slavnost díkůčinění za úrodu. A taky nám dává vhled do pradávného obřadu Božího lidu, liturgie vděčnosti. O těchto slavnostech dorazil Izraelec do svatyně a pronesl slavnostní vyznání: „*Můj otec byl Aramejec, bloudící bez domova, sestoupil do Egypta, aby tam s hrstkou lidí pobýval jako host. Tam se stal velikým, zdatným a početným národem... Egyptané s námi zle nakládali, úpěli jsme k Hospodinu a on nás vyvedl mocnou paží...*“ No a pak tento Hospodinův ctitel postavil koš nebo jinou nádobu před Hospodina, děkoval mu a klaněl se. Bylo to vyznání. To, že smíme žít v zaslíbené zemi a sklízet úrodu, to jsou Boží dary. To je Boží milost. To není jen výsledek našeho lidského úsilí a práce.

Z toho všeho se Izraelci smějí radovat. Kdo všechno? Jednak Ty. To se týká toho, kdo ten svůj dar, který přináší, vypěstoval a přinesl. Ten, komu to patří. Moderně řečeno, ten, kdo vytváří hmotné bohatství a roztáčí kola ekonomiky. A pak je tam lévijec. Lévijci byli pomocníci kněží. Nevytvářeli hmotné bohatství, ale spolupřečovali o duchovní život lidí. Podobně jako dnes faráři, učitelé, lékaři nebo

sociální pracovníci. A konečně je zmíněn bezdomovec. To zde neznamená páchnoucího zarostlého žebráka, ale spíše toho, kdo v zemi pobýval jako host, příchozí. I cizincům byla v Izraeli zaručena ochrana. I oni měli mít podíl na bohatství země. I oni se směli a měli radovat, i když se sami přičinili jen málo nebo vůbec.

Milí bratři a sestry, je doba, kdy shromáždíme úrodu. Věřící křesťan ví, kde je její původ. Ví, že je pouze obdarovaným a že díky za to vše náleží Dárci. Kdybychom měli spočítat dary, které jsme od Boha dostali, jistě by to byl seznam velmi dlouhý. Co nás v životě nejvíc těší? Často býváme nejvíce hrdí na to, co si vytvoříme a vybudujeme sami. Ale biblická zvěst nás vybízí k tomu, abychom se radovali právě z toho, co dostáváme jako dar. Protože vlastně všechno je dar. Právě to, že jsem se nijak nepřičinil. I dospělý tady může prožít něco jako radost dítěte.

No a pak jsou ještě věci, za které na první pohled děkovat nemá logiku. Zkoušky a těžkosti. Tady jde ale spíše o vyznání zcela soukromé, vyznání, které se nedá předepsat druhým. Nejvíce jsem si to paradoxně uvědomil ne na základě četby Písma, ale na základě

písně Karla Kryla: „Děkuji. Za bolest, jež učí mne se tázat. Děkuji za nezdar – ten naučí mne pít, abych mohl přinést dar; byt' nezbyvalo síly. Děkuji za slabost, jež pokoře mne učí, pokoře pro radost, pokoře bez područí. Za slzy děkuji, ty naučí mne citu k živým, když žalují a křičí po soucitu.“

Prosme našeho Pána, aby nás v této době naplňoval radostnou vděčností a i v tom, co je nesnadné a těžké, nám pomáhal nacházet smysl.

Váš Jan Lukáš, farář

Slovo šéfredaktora

Naši prvňáci na všech stupních školství mají první měsíc nové školy za sebou. Teď ve sboru začíná příprava nových konfirmandů a výuka náboženství pro mladší děti. Rádi vidíme při bohoslužbách děti, když si po modlitbě při odchodu do nedělní školy odnášejí zažehnutou lucernu. Kéž by zažehla i jejich srdce pro Krista!

Rádi vidíme a slyšíme také naši mládež, když nám při bohoslužbách zpívá. Je to naděje, že tu jednoho dne nezůstanou jen poslední přeživší staříci...

My ve sboru máme za sebou také řadu událostí a prožitků – smutných i radostných. Kéž by těch druhých bylo víc!

V celé církvi a nejen české se konaly oslavy 500. výročí Luthera a jeho Reformace. Jako při všech připomínkách historie si jen stěžejí dovedeme představit skutečnost a podmínky života v době, kdy se tyto velké a životně důležité okamžiky pro církev, víru i Evropu odehrávaly. Některých vzpomínkových akcí

jsme se zúčastnili, a pokud jsme to nestihli, je příležitost si ještě zajet do Suchdola.

Náhle a nečekaně nás opustil milý bratr Otto Palatý, bude nám chybět.

Sestra Ivanka Marková se vrátila z nemocnice, měli jsme o ni strach a teď jsme vděční, že je zase s námi.

Poprvé jsme přivítali na naší kazatelně našeho nového člena sboru br. Halase. Krásné kázání, oslovující i vzbuzující naději a radost, že máme mezi sebou dalšího duchovního bratra. Děkujeme!

Vzpomínali jsme na našeho bratra faráře Jana Nohavicu, s láskou a vděčností. Stále více si uvědomujeme, jakým velkým darem od Boha pro nás byl a jak nám chybí...

Ať nás jeho krásný úsměv a duch nadšený pro Krista provází hodně dlouho!

To vám všem přeje

Ivana Jenišťová a redakce Posla

K Lutherovu výročí

„Není bezpečné ani čestné jednat v rozporu s vlastním svědomím.“

„Pravda je mocnější než výmluvnost.“

„Nemůžeme zabránit ptákům, aby létali nad našimi hlavami. Můžeme jim však zabránit v tom, aby si udělali na naší hlavě hnízdo.“

Martin Luther

1. 10. neděle	09.00	bohoslužby – Díkčinění s večerí Páně	<i>Jan Lukáš</i>
3. 10. úterý	18.00	biblická hodina	
5. 10. čtvrtek	09.15	Seniorklub	
6. 10. pátek	16.00	náboženství	
	17.00	konfirmační příprava	
	18.00	mládež	
8. 10. neděle	09.00	bohoslužby - křestní neděle	<i>Jan Lukáš</i>
	13.00	bohoslužby	DD Chválkovice
	14.30	bohoslužby	DD Hrubá Voda
9. 10. pondělí	18.30	schůze staršovstva	
10. 10. úterý	18.00	biblická hodina	
11. 10. středa	19.00	Sešlost u Marků	
12. 10. čtvrtek	13.00	pobožnost v Diakonii D. Moravice	
13. 10. pátek	16.00	náboženství	
	17.00	konfirmační příprava	
	18.00	mládež	
15. 10. neděle	09.00	bohoslužby	<i>Jan Matějka</i>
17. 10. úterý	18.00	biblická hodina	
18. 10. středa	19.00	Sešlost u Lukášů	
19. 10. čtvrtek	13.45	Seniorklub	
20. 10. pátek	16.00	náboženství	
	17.00	konfirmační příprava	
	18.00	mládež	
22. 10. neděle	09.00	bohoslužby	<i>Petr Hlaváček</i>
24. 10. úterý	18.00	biblická hodina	
26. 10. čtvrtek	13.00	pobožnost v Diakonii D. Moravice	
29. 10. neděle	09.00	bohoslužby – výročí reformace	<i>Josef Hromádka</i>
31. 10. úterý	18.00	koncert KEA k výročí reformace	

- setkání VŠ mládeže – podle dohody
- každou neděli v 18.00 volejbal
- maminky s dětmi podle dohody

Program bohoslužeb v říjnu:	Uničov 8.00	Šternberk 9.30
1. 10.	J. Hofmanová	J. Hofmanová
8. 10.	–	Šternberští
15. 10.	Jana Rumlová	Jana Rumlová
22. 10.	–	Šternberští
29. 10.	–	Šternberští

Zpráva ze zářijové schůze staršovstva

Část členů staršovstva se sešla v 18 hod k **modlitební chvíli za sbor a sborovou práci**. Modlitby byly zahájeny zpěvem písně 673 a ukončeny společnou Modlitbou Páně.

Úvodní pobožnost připravil br. farář Jan Lukáš. Čtení z knihy Nevyžádané rady mládeži (M. Vácha)

1. Zápis z minulé schůze 31. 7. byl schválen bez připomínek.

2. Po hodnocení uplynulého období staršovstvo schválilo zprávu br. faráře i pastorační pracovnice Noemi Batlové.

3. Harmonogram pro nejbližší období

4. Hlavní body

a) Účast dětí na VP dětem ve sboru. Staršovstvo souhlasí se zásadami, které formuloval br. farář. Budou otištěny v Poslu.

b) Konfirmační cvičení – profiluje se seznam 4–5 konfirmandů.

c) Nájemní smlouva – ve smyslu usnesení Synodu je potřeba přeformulovat nájemní smlouvy pro bratra faráře. Staršovstvo jednohlasně odsouhlasilo.

d) Diakonie Rýmařov – volba dozorčí rady na období 4 let. N. Batlová představila osobnosti na kandidátce. Po řádném předchozím ohlášení **zvolilo staršovstvo novou DRS Rýmařov**. Slavnostní slib nové dozorčí rady bude 12. 11.

e) Vzpomínková neděle na J. Nohavicu – J. Vrajová s N. Batlovou představily program. Vyjde vzpomínkové číslo Posla.

f) Kurz Alfa – objednávka materiálů proběhla. N. Batlová s br. farářem dopracuje žádost o grant.

5. Technické věci

a) Okna – pokračuje jednání se zainteresovanými firmami.

b) Dovybavení kuchyně – staršovstvo souhlasí s doplněním nádobí. Jsou třeba i větší hrnce.

c) Světla – je potřeba dořešit vzhled světel po výměně žárovek.

d) Kůr – je potřeba dořešit podlahu s přístupem ke schodu (stolař), aby bylo možné položit lino.

e) Stoly – B. Gallat osloví stolaře (nestačí pouze dotáhnout).

f) Okapy – firma Husička zajistí nutné vyčištění, aby nezatékalo do farního bytu, a provede inspekci k nacenění do rozpočtu na příští rok.

Sborová a církevní pošta

a) 1. 8. byla doručena rezignace bratra M. Barota na náhradníka staršovstva. Na místo 1. náhradníka postupuje A. Jeništa.

6. Ostatní

a) Po jednání o odběrech energií a vyjednávání s dodavatelem byla potvrzena smlouva s ČEZ další 2 smlouvy zůstávají s MND.

b) Návrh splatit předčasně splátku 100 tis. za příští rok JJ již letos staršovstvo jednohlasně odsouhlasilo.

c) Rekonstrukce vikárky pro účely ubytování hostů, případně dočasné bydlení - staršovstvo s návrhem jednohlasně souhlasí.

d) Šternberk zůstává nadále neobsazeným sborem, oslovený kandidát odmítl.

7. Hospodaření sboru – zájemcům k nahlédnutí u br. Vraje.

Staršovstvo ukončilo schůzi v 21:40 písní 233 (*Večerní když zvony znějí*).

Podle zápisu Evy Palové Dostálové pro Posla zpracovala iv a jv

- 4. 10. Šimon Batla
- 9. 10. Pavlína Chovancová
- 11. 10. Pavel Janošík
- 14. 10. Naděžda Sedláčková
- 16. 10. Jana Ličmanová
- 18. 10. Jana Engelbrechtová
- 22. 10. Jarmila Hanáková
- 24. 10. Jarmila Kalová

- 24. 10. Eva Kaštovská
- 25. 10. Miroslav Blažek
- 28. 10. Jan Bartušek

Úmrtí

Rozloučili jsme se 17. 9. s bratrem Otto Palatým (89 let)

Paseky 2017

Září: chladno, déšť, škola... o to krásnější je vrátit se na úplný začátek prázdnin, kdy jsem po dlouhých devíti letech opět vyrazila na pasecký tábor. Přiznám se, kromě nadšení a nostalgie jsem cítila i nervozitu, protože tábornice jsem sice ostřílená, zato role vedoucího pro mě byla novinka. Ale nebyla jsem jediná, kdo letos oslavil svou premiéru: místo každoročního rozebírání biblického příběhu, který vždy také určoval téma tábora, si děti v rámci dopoledního programu povídaly s vedoucími o různých zajímavých tématech. Ta se týkala jejich přemýšlení o Pánu Bohu, chození do kostela a jejich místě ve sboru. Taky dostaly možnost napsat na lísteček své vlastní otázky, na které jim (snad) někdo z našeho sboru odpoví.

Celý tábor pak děti provázely řemesla a také divoké prase, se kterým se jako Zmrzlináři, Hvězdáři, Dřevorubci a Plavčící se-

tkávaly v průběhu VTH. Při plnění „cechů“ si zase mohly oddechnout skládáním puzzlů či fotografováním, zatímco neposední jedinci si mohli klidně zaběhnout maraton. A z táborové klasiky samozřejmě nezmizely ani tábornička, plnění, táborák, stezka odvahy, noční hra a (pro některé bohužel) ani středěni koupání.

Když se na to všechno dívám s odstupem dvou měsíců, musím uznat, že rozhodnutí přijmout nabídku podívat se na Paseky z pohledu vedoucí, rozhodně nelituji. Teď nevím, jestli budu mluvit za všechny, ale i přesto, že počasí občas nebylo nic moc – vždyť jednou večer nám (při večerníčku) dokonce sněžilo – já jsem si celý týden maximálně užila a domů se vrátila špinavá, utahaná, ale naprosto spokojená!

Sára G.

Vzpomínky na Jana Nohavicu

Nedělní bohoslužby 24. září byly ve znamení vzpomínky na bratra faráře Jana Nohavicu. Je to právě 20 let, kdy nás opustil po těžké nemoci. Vzpomínali jsme na něho, usměvavého a vlídného, na všechno, co jsme s ním prožili.

Připomenout si ho přijeli také bratři a sestry z hodslavského sboru, kde působil jako farář a nechyběli ani přátelé z Hošťálkové, odkud pocházel. A také další přátelé, kteří se s ním potkali během jeho života – ať už na teologické fakultě, či během jeho farářské služby.

Bohoslužby tentokrát vedl a kázal současný **senior východomoravského seniorátu Petr Pivoňka**, který – tehdy jako farář v Prostějově – po Jendově smrti u nás dva roky působil jako administrátor.

Kázal na text Fil 4, 4–7 a hovořil o radosti. „Radost patří ke křesťanovi jako k velbloudu hrby,“ začal úsměvně. ... Je to však radost, kterou má v sobě Bůh, je to Boží pokoj a můžeme ji mít, když se necháme proměňovat Boží péčí, radostí, jeho pokojem. Proto je možné se nefalšovaně radovat kdekoliv, v jakýchkoliv situacích.

Už při kázání jsme cítili živost vzpomínky na našeho usměvavého faráře, řešícího často velmi složité, neúsměvné problémy, které před něj stavěl život ve sboru i s lidmi mimo církev...

Po dopoledních bohoslužbách jsme všichni i s našimi milými hosty poseděli a pobesedovali při kávě, čaji a dobrotách, které připravily sestry z našeho sboru. Pak jsme se zase vrátili do kostela na vzpomínkový program, v němž nechyběly písně, které měl Jenda rád.

První dvě písně z EZ, které nám zahrály sestry Jitka Kunzfeldová (el. varhany) a Miluška Navrátilová (housle), jsme vyslechli bez zpěvu, další v jejich doprovodu jsme společně zpívali. Krásná, hloubi duše se

dotýkající byla skladba Antonína Dvořáka Klid lesa, kterou pro nás i pro Jana Nohavicu na violoncello zahrál Jiří Navrátil.

Mezi písněmi vystoupili hosté se svými vzpomínkami. Třeba **bratr farář Lubomír Červenka z Hodslavic**: „Jenda, Zdenka i já jsme z Hošťálkové a tak jsme měli hodně společných zážitků. Když byl dva roky na vojně, jeho manželka Zdena hrávala v našem kostele na varhany. Byli jsme vždy příjemně překvapeni, když někdy varhany doprovázela trubka. To znamenalo, že Jenda dostal opušťák.“ Nebo: „Jednou přišel Jenda kázat do Přerova, a když se ho ptali, o čem to bude, odpověděl: Evangelium. Ten večer se zpívalo nezvykle moc písní a Jenda špitl: Když já rád zpívám...“

V době, kdy už byl nemocný, jednou na pastorałce říkal: Bohu nic nevyčítám, ale ptám se: Bože, kudy mne to vedeš?“

Bratr farář Červenka nezapomněl ani na Zdenku Nohavicovou. Poděkoval jí za službu, s níž při manželovi věrně stála.

Mezi hosty promluvil i **bratr farář František Hruška ze Štramberka**, který na Jendu vzpomínal jako nejdůležitějšího člověka po rodičích a manželce.

Pod ochraňnou nejvyššího... zpívali jsme potom.

Kromě pozdravů hostů se také četly kapitoly z knih *Desatero* a *Víra* chodí po vodě. Úryvky z nich četli Jana Vrajová a Ondra Bláha.

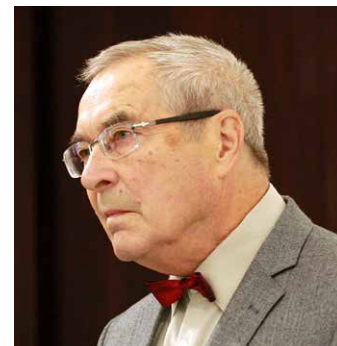
Mezi hosty byli i faráři jiných církví, např. **olomoucký biskup Mons. Antonín Basler**. Řekl: „Když jsem dostal pozvání na vzpomínkovou slavnost, napadlo mne, jak krásná vlastnost je vděčnost.“ Další milou vzpomínku poslal rovněž biskup Mons. Josef Hrdlička (najdete ji

v mimořádném Poslu). Za Československou církev husitskou zavzpomínal **farář František Konvalinka**: „Sem do tohoto sboru přicházím jako domů, vzpomínám na bratra Jana Nohavicu. Přijímal jsem ho jako muže víry. Povím vám příběh, který se nestal: Pluli jsme s Jendou na loďce a on říká – počkej, dojdou na břeh. Vem mě s sebou, řekl jsem. - Jenda byl ten, s kterým se můžeme vydat, na kterého se můžeme spolehnout. Vzpomínám na něho s vděčností, pro mne byl mužem víry, mužem úsměvu.“

Jako poslední poděkoval náš farář Jan Lukáš sboru z Hodslavic a všem hostům za návštěvu a Zdence Nohavicové za věrnou službu sboru.

Na závěr jsme se všichni podívali na sestřih různých záznamů a fotografií z doby, kdy tu byl Jan Nohavica s námi. Pak nás i hodslavské čekal společný oběd v blízké restauraci.

Zápisky z cest, díl třetí

...a poslední. Tři měsíce jsou totiž pryč. Zdá se to možná jako dlouhá doba, ale mě to přijde skoro jako včera, kdy začalo mé americké dobrodružství. Zbývá tak shrnout a zpětně zhodnotit prožité chvíle.

Nejprve krátký přehled toho, co se dělo od poslední:

9.–14. 7. Hoyt Lakes Day Camp: Klasický příměstský tábor. Mělo se účastnit 60 dětí, ale nakonec se jich ukázalo průměrně 40 (na 4 vedoucí akorát). Ubytování nám zajistil místní pastor, který měl doma psa (zmiňuji proto, že vyžadoval stejnou pozornost jako dítě).

16.–21. 7. Seekersat Treetops (Vermilion): Asi nejtěžší, přesto i nejlepší týden. Jednalo se o klasický tábor, měl jsem na starost kabinku 8 hochů ve věku 9–10 let. Proč to bylo těžké? Jednak samozřejmě kluci měli hodně energie, neposlouchali, jednak bylo i pár problémů (zvracení v noci, bodnutí vosou, větší vzdálenost kabiněk od tábora atd.). No a proč to hodnotím jako nejlepší? Vás by nedojalo, kdyby vám hoch ve věku 9 let složil písničku? Nebo když zjistíte, že si jiný hoch po večerce dobrovolně čte Bibli? Nebo když slyšíte děti vykřikovat náhodná česká slova (např. záchod)? To a jiné další vzpomínky z toho prostě činily ten nejlepší týden.

23.–28. 7. Venturers, Hiawatha: (Respektive jen 23.–25. 7.) šlo o nejmladší děti ve věku 7–8–9 let, které v táboře strávily jen tři dny. Ale nebojte se, neflákal jsem se, na zbytek pobytu nám zadali nějakou fyzickou práci, ale i tak to byl spíš odpočinkovější týden.

29.–7. Bluegrass festival: V sobotu 29. 7. odpoledne probíhal v kempu Vermilion bluegrassový festival, kterého jsme se jakožto dobrovolníci také účastnili. Někteří bavili děti, někteří obsluhovali u stánku s občerstvením.

30. 7.–4. 8. Proctor Day Camp: Asi nejtěžší příměstský tábor. Bylo to způsobeno hlavně počtem dětí. Průměrně 65. To se už jen z principu blbě kontroluje. První den jsme navíc měli k dispozici jen 6 vedoucích. Naštěstí dorazila posila, ale i tak jsem měl občas pocit, že celý tábor vedu já. Zajímavým zážitkem bylo taky ubytování v karavanu.

6.–9. 8. Family Camp, Hiawatha: Rodinný tábor zkrátka znamená, že děti přijedou i s rodiči, prarodiči, tetičkami, strýčky, nebo s kýmkoliv jiným. Zřejmá výhoda spočívá v tom, že zodpovědnost za děti a jejich zábavu nenesete vy, nýbrž příbuzní. Samozřejmě zůstáváte přítomni, hrajete hry, bavíte se s rodiči atd. Tudíž opět odpočinkovější týden.

10. 8.–12. 8. Uklízení táborů, snad netřeba detailů.

13.–16. 8. Chicago: V průběhu těchto tří dnů jsme zhodnotili opět ve skupině 30 mezinárodních dobrovolníků náš tříměsíční program a také prošli dosud neobjevená místa v Chicagu (např. muzeum vědy a techniky, nebo 100patrový mrakodrap).

16.–25. 8. Athens, Georgia: Po skončení platnosti víza jsem měl dalších 30 dní, které jsem mohl využít na cestování po USA (vy-

užil jsem jen těchto 9 dní). Rozhodl jsem se proto navštívit náš partnerský sbor v Athens. Viděl jsem víceméně známé tváře, ale i zatím neprozkoumaná místa. Kromě centra Athens a místní univerzity jsem navštívil i „historickou“ plantáž (myšleno z doby před občanskou válkou, tzn. z pol. 19. století). Dvakrát jsem si udělal i výlet do Atlanty – do muzea věnovaného Martinu Lutheru Kingovi, na zápas v baseballu, do největšího akvária na západní polokouli, do centra pro lidská práva a nakonec i do světa Coca-Coly.

Málem jsem zažil i úplné zatmění Slunce, ale zrovna ve fázi totality (tedy

100% zatmění) Slunce zakryl mrak. No nic naplat, ale stálo to za to.

A to mohu bezpochyby říct i o celém svém pobytu. Jednoznačně to stálo za to, nelituji toho, naopak myslím, že si z toho odvážím cenné zkušenosti.

Honza Dostál

Slavnost v Ratiboři připomněla 500. výročí světové reformace

Bohoslužbami, které se konaly 11. září v Ratiboři, začala celodenní slavnost k 500. výročí světové reformace. Vedla je místní farářka Jarmila Wiera Jelinek a kázal při nich synodní senior ČCE Daniel Ženatý. Již před začátkem bohoslužeb zval do ratibořského chrámu hudbou Dechový soubor z Oldřichovic i pozorní dobrovolníci, kteří roznášeli programy. Povzbuzení kázáním o svobodě (Ga 5,1) i společným zpěvem za podpory zlínského pěveckého sboru Echo pod vedením celocírkevního kantora Ladislava Moravetze přistupovali věřící k Večeři Páně. Mocný zpěv více než 750 účastníků slavnosti vypovídal o významu i náboji události. V přímém přenosu vysílal bohoslužby Český rozhlas na stanici Vltava a můžete si je poslechnout v archivu ČRo.

Posílení valašskou kyselicí a frgály se účastníci mohli podílet na sázení jabloně na farní zahradě, či jít na komentovanou procházku na ratibořský „Slavín“. Zde jsou pochováni lidé, kteří pro obec mnoho udělali, zejména faráři a učitelé. Po koncertě souboru Zvonky dobré zprávy a pozdravech

ekumenických a zahraničních hostů následovalo divadelní představení Xantipa reformace o Lutherově manželce Kateřině z Bory. Konverzační hra, navrhovaná skupinou mládeže, zobrazila několik epizod ze života této moudré ženy, která byla svému muži velkou oporou.

Program pokračoval přednáškou Ondřeje Macka, nosislavského faráře, který se životem a dílem Martina Luthera dlouhodobě zabývá. Poukázal v ní živě a bez zbytečných slov na některé důrazy Lutherova učení. Završením slavnosti bylo vy-

stoupení místního pěveckého sboru a vzpomínkové slovo rodáka a pamětníka – faráře Miroslava Frydrycha. Na konec se všem dostalo slova na cestu a požehnání.

Po celé odpoledne bylo možné také navštívit další části programu – výstavu obrázků Lydie Férové, jimiž je ilustrována právě vyšlá kniha o Lutherovi pro děti, nebo interaktivní dílnu pro děti všeho věku. Na stánkách bylo možno zakoupit publikace vydané k výročí reformace i další literaturu, trička a upomínkové předměty.

Chrámová sbírka, při níž se vybralo 40 000 korun, bude přidána k prostředkům na vydání nového evangelického zpěvníku.

Slavnost pořádala Českobratrská církev evangelická a místní ratibořský sbor ve spolupráci s obcí Ratiboř. Na přípravách a zdárném průběhu se podílelo na 50 dobrovolníků. Všem patří velký dík.

Další vzpomínková akce k 500. výročí reformace se koná 28. 10. v Suchdole nad Odrou. Pozvánku s podrobným programem najdete na str. 17.

e.cirkev.cz

Toleranční patent - 13. října 1781

je dokument, který vydal rakouský panovník a římskokatolický císař Josef II. a který vedle římskokatolického umožnil existenci dalších tří křesťanských vyznání. Ve skutečnosti však tato problematika byla upravena celou sérií patentů a nařízení, které upravovaly problematiku tolerance rozdílně pro různé země monarchie. K patentu také vznikla řada prováděcích nařízení. Jisté výjimky umožňující omezený výkon nekatolického náboženství v určitých místech existovaly už předtím (např. ve Slezsku). Toleranční patent se nevztahoval na Ašsko.

Důvodem vydání tolerančního patentu byla snaha vyjít vstříc osvíceneckému evropskému trendu a současně se kultivovaným způsobem vyrovnat se zbytky zejména evangelického podzemního hnutí. Toleranční patent tuto menšinu vyvedl z ilegality a tím zviditelnil, takže na ni mohlo být působeno cíleně ideologicky, politicky i ekonomicky. Neposlední pohnutkou byla i snaha zabránit emigraci schopných a bohatých protestantů, aby zbytečně nedocházelo k hospodářskému oslabování habsburské říše. Tento motiv byl tvář v tvář silící hrozbě sousedů (zejména Pruska) silnější než případná možnost „protistátní“ činnosti protestantů. Toleranční patent byl prvním krůčkem k nastolení náboženské svobody. Privilegované postavení si i po jeho vydání uchovala římskokatolická církev. Vedle ní však byla trpěna vyznání augšpurské (lu-

terské), helvetské (kalvínské) a řeckopřavoslavné (tzv. nesjednocení Řekové).

Občany byli příslušníci tolerovaných církví zrovnoprávněni s katolíky. Směli provozovat řemesla, nabývat cestou dispenze akademických hodností a městských práv a zastávat veřejné úřady. V praxi však dosahovali vyššího společenského postavení mnohem nesnadněji nežli příslušníci „panujícího náboženství“.

Obecná omezení

Bohoslužby těchto trpěných církví mohly mít jen soukromý ráz. Jejich kostely muse-

ly stát mimo hlavní ulice, nesměly mít věže, zvony ani jiné zjevné prvky sakrální stavby. Stavby vzniklé tímto omezením označujeme pojmem toleranční modlitebny.

Ti, kteří se k tolerovaným církvím přihlásili v roce 1782, museli své rozhodnutí individuálně obhájit před komisemi zvlášť za tímto účelem zřízenými. Ti, kteří chtěli z římskokatolické do tolerované církve přestoupit v dalších letech (až do r. 1861), museli absolvovat u místně příslušného katolického kněze tzv. „šestinedělní cvičení“. Toto cvičení bylo nutné absolvovat celé, ale přitom mohlo být i na dlouhou dobu přerušeno a přestoupení jedince k jiné církvi tak mohlo být tímto způsobem oddalováno. Místní úřady taky často ty, kdo chtěli přistoupit, různým způsobem šikanovaly. Pokud navštívila osoba římskokatolického vyznání nekatolické bohoslužby, bylo zákonnou povinností přítomného faráře vykázat ji.

Ze smíšených manželství, v nichž byl otec římským katolíkem, musely být všechny děti ze zákona křtěny v katolické církvi. Byl-li otec z tolerované církve, následovaly děti konfesi rodičů podle pohlaví (součástí tolerované církve se mohl stát jenom syn). Děti ze smíšených manželství by se tak ze 3/4 staly katolíky (za předpokladu, že by smíšená manželství uzavírali ve stejné míře muži i ženy katolíků i příslušníků tolerovaných církví).

Ekonomické znevýhodnění

Příslušníci tolerovaných církví si museli vybudovat ze svých prostředků kostely, fary, školy, hřbitovy, vyplácet svého faráře, resp. učitele. Vedle toho museli odvádět dávky i katolickým farářům, z jejichž farností přestupem odešli, aby tito „toleranci neutrpěli újmu“.

Evangelíci adoptují hrob významného architekta

Adopci hrobu architekta Bohumila Bareše na Olšanském hřbitově schválila v září synodní rada Českobratrské církve evangelické. Bohumil Bareš (1906–1965) je podepsán zejména pod sakrálními stavbami – navrhl například dřevěný kostel v Rožnově pod Radhoštěm, který je od roku 1995 kulturní památkou, sborový dům v Ratiboři nebo Miličovu modlitebnu v pražských Maléšicích.

Hrob tohoto významného stavitele je zařazen do projektu adopce hrobů, který vyhlásila Správa pražských hřbitovů v roce 2013. Zapojila do něj hroby významných osobností, ke kterým se nikdo nehlásí a které chátrají. Pokud se nenajde zájemce, bude místo zrušeno a znovu prodáno.

Pozdější vývoj

Do roku 1787 se k jiným náboženstvím přihlásilo v Čechách a na Moravě 78 000 osob, z toho 19 tisíc příslušníků augšpurské (luterské) církve a 59 tisíc členů helvetské (kalvínské) církve, což byla necelá 2 % obyvatelstva.

Náboženskou rovnost s katolíky před zákonem získali pak členové tolerovaných církví v českých zemích Protestanským patentem z 8. dubna 1861. Rodiče po jeho vydání mohli svobodně rozhodovat o vyznání svých dětí, evangelické kostely (modlitebny) směly mít věže a zvony. Plná náboženská svoboda se stala skutečností až po vydání prosincové ústavy v roce 1867.

Wikipedie.cz

Českobratrská církev evangelická hned na počátku projektu adoptovala hrob faráře a autora knihy Broučci Jana Karafiáta na vinohradském hřbitově. Práva na knihu odkázal Karafiát církvi, která díky tomu mohla finančně podporovat vydání Bible i církevních tisků. Církev se stará také o hrob evangelického faráře a filozofa Jana Blahoslava Kozáka na Malvazinkách, o hrob diakonek a o hrobku Růžičkových na Olšanech.

Do nákladů na hrobová místa a nejnětější opravy investovala církev zatím desítky tisíc korun. Další opravy plánuje v příštích letech.

e-církev

K návrhu na obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí

Pražští zastupitelé neodsouhlasili ve čtvrtek 14. září návrh postavit na Staroměstském náměstí znovu Mariánský sloup. Toto rozhodnutí vítáme, protože obnovu sloupu nepovažujeme za vhodný krok směrem k jednotě církví, odstraňování vzájemných predsudků a smíření.

Jsmo přesvědčeni, že je třeba dále vést rozhovor o tom, jak se výklad našich dějin vepsal do národního povědomí a základů novodobé státnosti. Potřebujeme společně hledat Kristovu cestu ke společnému, pravdivému a věrohodnému zvěstování evange-

lia našim spoluobčanům. I proto byla zřízena ekumenická Komise pro církevní dějiny 17. století, aby pojmenovala bolavé události minulosti, a tak umožnila vyjádření lítosti nad tím, co se stalo, umožnila vzájemné odpuštění a smíření. V těchto souvislostech se nám nynější jítření sporů kolem obnovy mariánského sloupu jeví jako nedobré.

*Synodní rada Českobratrské církve evangelické,
15. září 2017*

Projektový den VÝROČÍ REFORMACE

9:00 koncertní sál
velmi krátký historický úvod

9:30 až cca 11:30
procházka po 3 kostelích, římsko-katolickém, pravoslavném a evangelickém

13 hod koncertní sál
panelová diskuse o historii, víře a církvi
Mgr. Jaroslav Křivánek,
Církev československá husitská
Mgr. Jan Lukáš,
Českobratrská církev evangelická
RNDr. Gabriela I. Víková, Th.D.,
Římskokatolická církev

14:45 koncertní sál
Vášnivý J. S. Bach a luterská tradice (očima J. E. Gardinera)

18:00 Evangelický kostel
Koncert
M. Luther
J. S. Bach
písně z Taizé

Konzervátor Evangelické akademie Wurmova 13, Olomouc úterý 31. října 2017

Vycházejí unikátní publikace věnující se Martinu Lutherovi

U příležitosti 500. výročí evropské reformace vydává nakladatelství a knižkupectví Kalich čtyři publikace věnující se životu a dílu Martina Luthera.

Bůh je rozpalená pec plná lásky - jedná se o překlad zhruba sta citátů z Lutherova rozsáhlého díla. Knižkečka v omezené míře nabízí vhled do Lutherova myšlenkového světa (celá edice Lutherova díla čítá celkově asi 80 000 stran).

Menší a Větší katechismus - základní Lutherovy katechetické texty. Překlad Lutherova Většího a Menšího katechismu původně vyšel jako součást Knihy svornosti (Kalich, Praha 2006). Nyní jde o vydání ucelenější, doplněné o poznámkový aparát, o oddávací a křestní knížku, jejíž překlad doposud chyběl.

Martin Luther: Uvedení do života, díla a odkazu - Jaký byl Martin Luther člověk a jak se stal reformátorem? Jak žil, studoval a pracoval? Kdo byl s ním a kdo byl proti

němu? Co všechno tu hrálo roli? Kterí lidé v tom byli důležití? Jaké zápasy se v 16. století vedly a jak dopadly? První monografie o Martinu Lutherovi v českém jazyce. Kniha Albrechta Beutela, profesora církevních dějin na univerzitě v Münsteru, představuje čtivým, avšak kvalitním způsobem Lutherův život a teologii. Čtenáři se zde otevírá cesta k pochopení Martina Luthera jako člověka, jako muže své doby, který viděl dopředu. Knihu přeložili Petr Gallus a Ondřej Macek.

O bouřce, Bibli a Martinu Lutherovi - knížka o Martinu Lutherovi pro děti ve věku prvního stupně základní školy. Autory jsou Ondřej Macek a Lenka Ridzoňová, ilustracemi ji doplnila Lydie Férová.

Knihy jsou k zakoupení v Kalichu (Jungmannova 9, Praha) a na webových stránkách.

e-cirkev.cz

STARÝ STROM

*Byl také jednou mlád
a měl hebkou, hladkou kůru
míza ta stoupala v něm snad
od kořenů až vzhůru*

*Jeho větve prostor objaly
a nesly chutné ovoce
jako k modlitbě se vzpínaly
každým rokem po roce*

*Kaskádou květů rozkvétal
o med se včelám staral
zdarma jim nektar rozdával
každého roku z jara*

*Léta mu tiše plynula
svým neomylným chvatem
v podzimech mu pak zdobila
zelené listí zlatem*

*Po letech se kmen naklonil
už neměl sílu k růstu
pod kůrou už mízu neronil
nastala doba půstu*

*Jeho čas však měl svůj děj
od tepla až ke mrazu
rod se, žij si a umírej
podle Božího příkazu*

Pavel Janošik

Sjezd mládeže: Hledání ztraceného Boha

Bůh se ztratil. Vytratil se (nenápadně?) z obrazu světa, z lidské zkušenosti. Má cenu ho hledat? Proč? Jak se hledá ztracený Bůh? Jak o něm začít znovu mluvit tak, aby se nevytvářel paralelní virtuální myšlenkový svět k tomu skutečnému? Na základě jaké zkušenosti se o Bohu dá znovu začít smysluplně mluvit? Nebo snad On hledá nás?! A ztrácíme se my? Tématu hledání ztraceného Boha se bude věnovat Sjezd (nejen) evangelické mládeže, který se koná v Jablonci nad Nisou 6. – 8. října.

Motto „Wanted: Bůh“ se plně většinou připravovaných programů. Účastníci čeká přednáška Petra Pokorného „Jeden Bůh a otec všech, který je nade všemi?“, v níž se zaměří na to, zda lidé Boha potřebují a hledají jej, nebo existenci zla a utrpení ve světě. Dílny se budou věnovat hledání Boha ve válce nebo ve vězení. Jiné se zaměří na Boha v moderních technologiích, filmu, výtvarném umění, právu a samozřejmě i v Bibli.

Po loňském úspěchu se účastníci mohou těšit na Patnáctiminutovky inspirované konferencemi TEDx. Dalšími lákadly jsou koncert Jakuba Čermáka (Cermaque), divadelní hra Oskar a růžová paní, modlitby Taizé, ranní chvály, vokální a instrumentální dílna, koncert studentů Konzervatoře Evangelické akademie, výroba šperků v místní umělecko-průmyslové škole, procházka po městě s průvodcem nebo sportovní aktivity.

Sjezdu (nejen) evangelické mládeže se pravidelně účastní několik set evangeliků z celé republiky, dříve jsou ale otevřené i lidem jiných vyznání a nevěřícím. Setkání připravuje Českobratrská církev evangelická od roku 1990, kdy po éře socialismu navázala na tradici praporepublikových setkání. Pokaždé se koná na jiném místě republiky. Obsahem akce jsou dílny, přednášky, diskuse, hudba, divadlo, film, duchovní programy a mnohé jiné. Probírána jsou aktuální témata týkající se života mladých lidí a jejich problémů. Cílem je vést mladé lidi k samostatnosti, toleranci, rozvíjení ekumenických kontaktů, získávání kulturního rozhledu a schopnosti orientovat se v dnešní společnosti.

Podrobný program a informace o přihlášení lze nalézt na <http://sjezd.mladez.evangelnet.cz/2017/>.

Christnet.cz

SBOR ČESKOBATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ V SUCHDOLE NAD ODROU
srdečně zve všechny milovníky historie a dějepisných výprav na program pro děti a rodiny

KRAJ VELKÉHO DOBRODRUŽSTVÍ
ANEB PO STOPÁCH REFORMACE NA KRAVAŘSKU

PROGRAMEM PROVÁZÍ
DAVID RAFAEL
autor námětu k filmu
POD ODCHRANOU ŽEROTÍNŮ

SPOLUÚČINKUJE HEREČKA
JAROSLAVA KRETCHMEROVÁ
členka divadla YPSILON

Doprovodný program

- Občerstvení
- Výstava 500 let reformace na Kravařsku
- Zasazení stromu z Naardenu
- Prodej knih po oba dny
- Individuelní výstup na věž kostela
- Komentovaná návštěva suchdolského Slavína a lapidária na hřbitově

SOBOTA 28. 10. 2017
DOPolední PROGRAM – začátek 9:30

- 500 let nejen reformace aneb od Jana Husa až po Moravské bratry
- Soutěž pro děti i rodiče o zajímavé ceny
- Pečení brambor a uzení u ohně a v horkém popelu
- odpočinek a muzicování v tee pee na zahradě
- Občerstvení na faře

ODPOLEDNÍ PROGRAM - začátek 15:00

- vernisáž výstavy 500 let reformace na Kravařsku
- slavnostní program
- vyhlášení vítězů soutěže a předání cen
- posezení na faře s občerstvením

NEDĚLE 29. 10. 2017

10:00 Slavnostní bohoslužba
11:00 Přestávka
11:30 Přednáška prof. Dr. Brossmanna z Mnichova
Reformace na Kravařsku
(s prezentací)

Dny židovské kultury Olomouc 2017 Olomoucká synagoga 19. - 29. 10. 2017

pořádá Muzeum umění Olomouc, Židovská obec Olomouc a Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových FF UP v Olomouci pod záštitou J. E. Daniela Merona, velvyslance Izraele v ČR a Daniela Hermana, ministra kultury ČR

Zahájení festivalu a vernisáž výstavy

čt | 19. 10. | 18.30 hodin | MOZARTEUM | VSTUP VOLNÝ

Olomoucká synagoga (1897–1939)

Galerie Arcidiecézního muzea Olomouc, 19. 10. 2017 – 7. 1. 2018

čt | 19. 10. | 19.30 hodin | MOZARTEUM | VSTUP VOLNÝ

koncert

Kantorské zpěvy

Úryvky ze svátečních a šabatových modliteb. Zpívá a komentuje rabbi Michael Dushinsky.

pá | 20. 10. | 10.00 hodin | MOZARTEUM | VSTUP VOLNÝ

odborná konference

Proměny židovského života: Moravští židé na přelomu 19. a 20. století

V roce 2017 si veřejnost i akademický svět připomíná několik významných výročí spojených s historií Židovské obce v Olomouci. Uplyne 120 let od vysvěcení olomoucké synagogy a 150 let od narození prvního rabína Bertholda Oppenheima.

so | 21. 10. | 14.00 – 18.00 hodin | U ŽIDOVSKÉ BRÁNY | vstup volný
městská hra (urban game)

Přes zlaté kostky na cestě - Stolpersteiny, připomínky lidských osudů

START u Židovské brány – u konviktu dnes sídla Uměleckého centra UP v Olomouci.

ne | 22. 10. | 16.00 hodin | DIVADLO HUDBY | VSTUPNÉ 80 Kč

divadlo dětem

Hlupáci z Chelmu

Studio Damúza, o.p.s., Praha

Hrají: Kateřina Čiřáková, Štěpán Lustyk, Vojtěch Vondráček, Eliáš Jeřábek, Boris Jedinák
Scénář: na motivy knihy Isaaca Bashevise Singera

Režie: Anna Klimešová

Pro děti od 5 let | Délka představení 35 minut
Vstupenky si zarezervujte na tel.: 585 514 241; pokladna@muo.cz

po | 23. 10. | 16.00 | DIVADLO HUDBY | VSTUP VOLNÝ

Yosaif Cohain: Současná umělecká fotografie v Izraeli

Přednáška a beseda s izraelským fotografem a pedagogem, který je jedním ze zakládajících členů Oddělení fotografie na Akademii Bezalel (zal. 1906) – hlavní izraelské umělecké akademii, kde učí dodnes.

Přednáška je v angličtině, s překladem do češtiny.

po | 23. 10. | 18.30 | DIVADLO HUDBY | VSTUP VOLNÝ

Filmová sekce I | Fyzická síla prostoru

Do výše střechu zvedněte

Raise the Roof, 2001, r. Jari & Cary Wolinsky, 85 min.

České titulky.

Dokument sleduje úsilí Ricka a Laury Brownových o rekonstrukci původní dřevěné synagogy z 18. století v polském městě Gwoździec, vypálené za druhé světové války.

po | 23. 10. | 20.30 | DIVADLO HUDBY | VSTUP VOLNÝ

Filmová sekce II | Fyzická síla prostoru

Jiskra v popelu. Bar micva v Polsku

Spark among the Ashes. A Bar Micvah in Poland, 1986, r. Oren Rudavsky, 56 min.

České titulky.

V roce 1986 se americká rodina Stromových vydala do Krakova oslavit Bar micva svého syna. První obřad v Krakově po válce však komplikovala skutečnost, že obřad měla vést reformovaná rabínka Emily Faust Korzeniková.

út | 24. 10. | 17.00 hodin | MOZARTEUM | VSTUP VOLNÝ

Pavel Zatloukal: Architekt Jakob Gartner

Přednáška se věnuje tvorbě olomoucké tvorbě architekta Jakoba Gartnera (1861–1921), kde vedle stavby synagogy navrhl také několik nájemních domů a vil v historizujícím stylu.

út | 24. 10. | 18.30 | DIVADLO HUDBY | VSTUP VOLNÝ

Filmová sekce III | Společenství jako pouto

Vnitřní oheň

The Fire within, 2008, r. Lorry Salcedo Mitrani, 60 min.

Dokument sleduje příběh unikátní židovské komunity v peruánském Iquitos, kterou založili židovští přistěhovalci z Maroka na konci 19. století v důsledku tzv. kaučukové horečky. Snímek je reflexí víry a tradice, která dokázala přežít i bez opory sloupů synagog.

út | 24. 10. | 20.30 | DIVADLO HUDBY | VSTUP VOLNÝ

Filmová sekce IV | Společenství jako pouto

Gut Šabes, Vietnam

Gut Shabbes Vietnam, 2008, r. Ido & Yael Zand, 52 min.

České titulky

Rabi Menachem a jeho žena Rachel Hartman s dítětem se připravují na cestu do Vietnamu, kde mají konkrétní úkol – založit a podpořit židovskou komunitu. Přicházejí v době před Roš-hašana a doufají, že místní souvěrci přimějí k účasti na slavení svátků.

st | 25. 10. | 17.00 hodin | MOZARTEUM | VSTUP VOLNÝ

Tomáš Hrbek: Karel Fröhlich | Osud rodiny tereziánského houslisty

Přednáška přiblíží olomoucké kořeny houslového virtuosa, který patřil k předním umělcům v tereziánském ghettu.

st | 25. 10. | 19.00 hodin | DIVADLO HUDBY | VSTUPNÉ 200 / 150 Kč

Anna Franková

Nové divadlo, Nitra (SK)

Komorní inscenace na motivy Deníků Anny Frankové v podání mladého slovenského souboru z Nitry. Představení je určeno divákům od 12 let.

Dramatizace: Šimon Spišák

Dramaturgie: Veronika Gabčíková

Scéna, kostýmy a loutky: Karel Czech

Režie: Šimon Spišák

čt | 26. 10. | 20.00 hodin | DIVADLO HUDBY | VSTUPNÉ 200 / 150 Kč

koncert

Tatran (IZR)

Hudba izraelského instrumentálního tria Tatran je směsicí moderního jazzu, rocku, klasické hudby a elektroniky s důrazem na experimentální postupy, virtuózní improvizaci a živý kontakt s posluchačem. V Olomouci se kapela zastaví na turné mezi izraelskou Haimou a Frankfurtem nad Mohanem.

ne | 29. 10. | 13.00 | PROSTĚJOV – NÁMĚŠTÍ EDMUNDA HUSSERLA

výlet, komentovaná procházka

Synagoga Bet-ha midraš a Velká Nová synagoga v Prostějově

Komentovaná procházka po prostějovských židovských památkách. Provázet budou historička Marie Dokoupilová z Muzea a galerie v Prostějově a judaista a bohemista Daniel Soukup z FF UP a AV ČR.

Zve Alexandr Jeništa, DH

Akce KEA Olomouc - říjen 2017

17. října 2017, 18.00
hod., Koncertní sál
KEA, Wurmova 13,
Olomouc

Zpěv v průběhu staletí

Účinkují:

Nadřa Bláhová, Hana Kostelecká, Irena
Kubíková, Ivana Mikesková,
Marika Žáková – zpěv
Petr Pomkla – flétna, Marián Pavlík –
violoncello, Lucie Fišerová – cembalo

24. října 2017, 18.00 hod., Koncertní
sál KEA, Wurmova 13, Olomouc

Interní koncert

25. října 2017, Konzervatoř EA,
Wurmova 13, Olomouc

Den otevřených dveří

více informací na

www.konzervatorolomouc-kea.cz

31. října 2017, Konzervatoř EA,
Wurmova 13, Olomouc

Projektový den k 500. výročí reformace

31. října 2017, Kostel ČCE,
Blahoslavova 916/1, Olomouc,
začátek v 18.00 hod.

Abonmá - B1

„Dobrý večer s hudbou“

Účinkují:

Studenti a pedagogové Konzervatoře EA

více informací na <http://konzervatorolomouc-kea.cz/>

Kontakty na zástupce sboru:

Farář Jan Lukáš:	776 029 782	Lukas.Jan@seznam.cz
Kurátor Jan Matějka:	585 436 572	jan.matejka@iol.cz
Pastorační pracovnice Noemi Batlová:	728 289 354	noemi.batlova@gmail.com

Upozornění pro případné dárce: Číslo sborového účtu je 1804603389/0800

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické v Olomouci

posel
2017-XVIII. ročník

Vydává sbor Českobratrské církve evangelické
v Olomouci vlastním nákladem jako svůj vnitro-
sborový bulletin. Příspěvky, ohlasy, připomínky posílejte
na adresu redakce:

Blahoslavova 1, 779 00 Olomouc,
nebo e-mail: olomouc@evangnet.cz

Redakční kruh:

Ivana Jenišťová, Jan Lukáš, Jana Vraňová, Noemi Batlová,
Petr Marek, Daniel Batla, Laco Švec a Amos Děkaník.
Email: pirniki1@gmail.com

Grafická úprava a zlom: Jiří K. Jurečka

Tisk: Miroslav Ryšavý

Za všechny chyby v tomto čísle se omlouváme.

Uzávěrka tohoto čísla: 26. 9. 2017

Vyšlo: 1. 10. 2017

Uzávěrka příštího čísla: 15. 10. 2017

<http://www.olomouc.evangnet.cz>